

ВЕЛИКА СРБИЈА

LA GRANDE SERBIE

ЛИСТ ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН ПО ПОДНЕ

ПРЕТПЛАТА ИЗНОСИ:

Месечно 3 франка, тромесечно 9 франка, годишње 36 франака

ОГЛАСИ СЕ ПРИМАЈУ ПО ПОГОДБИ

РУКОПИСИ СЕ НЕ ВРАЋАЈУ

Стан уредништва

улица Коломбо 33 Солун.

БРОЈ 10 сант.

Уређује ОДБОР

БРОЈ 10 сант.

ДОГАЂАЈИ У РУСИЈИ

Петроград, 15. марта

Многи руски студенти, који су избегли одавно из своје земље и који се сада налазе у Паризу, тражили су да се врате у Русију да би, што је могуће брже, отишли у своје јединице.

Рим, 15. марта

Италијански социјалисти сакупљени на једној изванредној седници одлучили су да пошљу једну поруку руским социјалистима, желећи им велики напредак у новој ери, која се за њих отвара и саветујући их да неуморно потпомажу нову владу у своме врло тешком послу.

Петроград, 15. марта.

Цар је затворен у Царском Селу без овлашћења да види Царицу. Он је доведен из главног штаба у царском возу после дирљивог виђења са царицом и опроштаја са својом свитом.

Велики кнез Николај вић одобрио је објаву његова писма Цару пре покрета: Ја сам често изражавао вољу, да рат водим до победе, али мислиш ли ти, да је победа могућа при садашњем стању ствари? Познајеш ли ти унутрашње стање Царевине? Знаш ли корен злу? Говорио си ми често, да се ја варам. Имао си вере само у својој жени. Царица не говори истину. Ако си ти неспособан, да је отргнеш убитачни м утицају њене околине, брани се против њених наговарача. Кад би ти успео, да удаљаш ове мрачне снаге, почео би препорођај Русије. Поверење народа би се повратило. Ја сам дуго оклевао, да ти кажем истину чинећи то ободрен твојом матером и твојим сестрама. Надај се новим покретима, па чак и атентату. Ја ти говорим за спас твоје личности, престола отарбине."

Петроград, 15. марта

Г. Миљуков, министар спољних послова упутио је француској јавности следеће изјаве: Руска револуција изведена је да би се Русија отресла сметњи, које су је задржавале на путу ка победи. Дисциплина се побољшава. Ми имамо чврсту наду, да ће се она потпуно успоставити, пошто руски војник разуме, да је само јака и дисциплинована војска способна, да оборити спољашњег и унутрашњег непријатеља. Ми желимо неопходно Цариград ради наше економске слободе. Ми хоћемо ослобођење народа, угњетених од Аустрије. Народни прегажени од Немачке, Белгија, Србија и Румунија оживеће већи. Ми хоћемо да створимо Југославију, солидно организовану око Србије. Ми ћемо подићи непремостиви бедем против немачких тежњи на Балкану. Ови ратни циљеви условљавају потпуну победу.

Реците демократској Француској, да Русија осећа жарку и вечну симпатију према француској демократији. Русија и Француска имају од сада само заједничке идеје. Француско-руски савез постао је више но икад савез осећања.

Петроград, 15. марта

Бивши руски министри, затворени у Петропавловској тврђави биће суђени не због противустановног држања, већ због злоупотребе власти.

Америка је признала званично нови режим. Велики кнез Николајевић изјавио је делегатима општинског савета, да он, убијени бранилац новог режима, ниће допустити никаву реакцију. Он будри Русе, да се сви здруже око Привизорне Владе, ради организовања и обезбеђења одлучне победе.

Петроград, 15. марта

Царева породица биће вероватно послата у иностранство. Г. Каренски министар правде, делегат радничке странке издао је прокламацију, којом изјављује да социјалистичке странке саветују благе мере. Смртна казна је укинута. Јвреји су еманциповани. Многи велики кнезови одлучили су да остану у Русији и понудили су своје услуге новој влади. Потпуна солидарност влада између војске и становништва.

Слободни Словени

У великом светском рату, међу савезним државама, Русија је заузела са свим засебно место. На страни непријатеља пруског милитаризма биле су слободне, демократске земље, на чијим заставама реч слобода није била празан звук, већ пуног значаја символ. Велики европски конфликт поникао је из борбе слободне, независне Србије са шареном и милитаристичком хабзбуршком монархијом. Најзад, малу, такође слободну Белгију, прегазила је пруска цокула и ово је принудило силну савезницу, Енглеску, да тргне мач за право и правичност.

На овај начин, и у узроцима рата и у групирању ратујућих држава свуда налазимо иста начела права и правичности, који су условили рат и постали девиза држава Споразума. — И не мање на страни тих држава била је аутократска Русија. Ово је бацало сенку на савезнике, али је баш то спасло нас од мрачне пропасти, у коју нас је хтела гурнути самодржавна влада, туђа народу. Рат, почет под заставом слободе и права, који је за Русију постао други отачаствени рат, безусловно нам је морао дати ову слободу.

Русија је извукла мач за малу, али слободну, поносну Србију. Изгледа да је ово урадила, баш, та самодржавна влада, која се сада тако лако срушила и растурила у прах. Изгледало је да се овој влади ма шта друго могло пребацити само не не симпатија према Србима. Али је то само тако изгледало, на жалост; јер се ми и Срби тешко и дуго нисмо разумевали. Слободне демократе, Срби, волели су ропску Русију, јер су у њој гледали заштитницу њихове властите слободе и независности. Они нису волели Русију зато што је она сама била слободна, јер ах! Русија се овим није могла похвалити. Не, они су је волели зато, што је она чувала њихову слободу и независност. И за њих је Русија била силна, идеална земља којом је управљала очински идеална влада, не испитујући зашто ми у Ру-

сији да их волемо. Они су у Русији волели оно боље, што је било код њих самих.

Ми, Руси, такође смо волели Србију; али смо је волели исто тако идеално, као што су Срби волели Русију. Волели смо Србију, зато што је она у нашим очима оличавала право малог, али слободног народа за независност и правду. Волели смо је за оно, о чему смо сами маштали; волели смо је због оних идеала који су били у нашој души и које смо видели у борби српског народа за своју слободу.

У овојузајамној љубави, ако је и било обостраног неразумевања, било је најснажније што зближава људе: и ми и Срби обрађали смо се једни другима са очим узвишенијим, што је било у нашим душама.

У борби са унутрашњим непријатељем за своју слободу руски је народ волео Србе, који су се борили за своју слободу са спољашњим непријатељем. Али Срби, навикнути на своје огњишту, да влада и народ представљају једне исте идеале, преносили су ову љубав и на руски народ и на његову владу. Велика је опасност лежала у овом идеалном неразумевању, које је постојало између нас.

Покојна самодржавна влада бојала се и није хтела рат, као да је предвиђала, да ће борба за слободу неминовно однети и њу. Рат је постао народни, зато што је сам народ тако хтео, видећи и разумевши немачку опасност. И зар је та влада, која је кроз уста једног свог приврженика изнела мисао, да би за њу „мали“ савез са Немачком био бољи, него велико пријатељство са Енглеском, зар је та влада могла разумети и подржавати борбу српског народа за његову слободу и независност? Ако је она кад-год то и радила, радила је само зато, да би љубав руског народа према истини и правди скренула на мање опасну страну за њу — за границу. Пошто се ова тежња народна није могла увек угушити, давали су јој Одушку, правећи се прија-

тељима српским. Руски је народ осећао тесну везу са Србима, везу не само по крви и језику, но и по духу, идеалистичком духу, заједничком свима Словенима. Ова заједница зближавала је народе све јаче и јаче. И кад је, на послетку, руски народ, по праву које му припада, узео власт у своје руке, општа радост ослобођеног Словенства морала се поделити и са Србима. Јер народ може сада волети народ, јер сада код нас, Руса, нема више оног унутрашњег непријатеља, који нас је приморавао да наше идеале извозимо за границу, да их не би применили унутра, у себи.

Љубав између нас и Срба остала је идеална. Сада ће то бити снажна, здрава љубав два слободна народа, заједничка по крви, језику и духу. Извојевавши победу над нашим унутрашњим непријатељем, ми ћемо са лаким срцем помоћи браћи нашој, да победе свог спољашњег непријатеља. Наша нова влада, истакнута од стране народа, је оличавање идеала руског народа за које смо се борили, због којих смо волели Србију. Срушила се жалосно, неприродна преграда, која је одвајала два словенска народа. Ослобођење и уједињење свих југословенских народа; стварање Велике Србије, кроз велику европску равницу пружајући руку својој старијој сестри — идеал је, који још предстоји руском народу да га оствари. И у овом светом делу велика, слободна Србија ићи ће упоредо са великом, сад такође слободном Русијом.

Др. Александар Рубокин
дописник «Руске Воље»

Грчка штампа

»Македонија»: Руска револуција. (Чланак г. Кастрина, дописника петроградских »Биржевних Вједомости.«)

Није претерано рећи да је руска револуција највећи и најважнији догађај европског рата, и једна од најглавнијих етапа његових.

Битка на Марни, која је спречила заузеће Париза, јесте прва етапа овог рата; херојски и речувени отпор Вердена чини другу етапу, јер је пореметио немачке планове; руска револу-

Са ратних фронтова

Француски коминике

Париз, 15. марта

Између Соми и Оазе немачка је артиљерија бомбардовала наше положаје на фронту Рули-Есињи-Бенеј. Наша је артиљерија снажно одговарала. У више махова Немци су покушали нападе, који су одмах сузбијени. Јужно од Оазе Французи су наставили успехе. Цела доња шума Куси, као и села Пти-Бариси, Вернеј, Кусила-Вил заузети су. Предња француска оделења достигла су западне ивице шуме Сен-Гобен и горњег дела шуме Куси. У току ових бораба француски губици су незнатни. У пределу северно од Соасона Французи су осетно напредовали северно од Невилна-Марживалу и сев. ист. од Леија. У Аргони задобили смо 20 заробљеника, у току једног напада на сектору Боанта. На верденском фронту доста снажна артиљеријска борба у правцу коте 304. и сев. у Безонво. Канонада с прекидима на осталом фронту.

Бугарски коминике

Лондон, 15. марта

Јуче пре подне наша коњица је ушла у села Лонгавен, Лиерамон и Еканкур, која су сад у рукама наших трупа. У току ове операције задобили смо изванредан број заробљеника. У току ноћи непријатељ је извео трећи покушај напада на наше положаје северно од Бомет-Камбреја, који је тренутно био повољан за противника. Али су рано изјутра наше трупе повратиле све положаје. Један непријатељски напад ист. од Плугстирта одбијен је прошле ноћи.

Марина. — Енглеска болничка лађа „Астуриас“ торпедована је без опомене ноћу између 7. и 8. марта, и ако је била јасно осветљена и носила је све ознаке Црвеног Крста. Жртве су следеће: међу вој-

пријатељем, он се морао најзад повући и напустити своју рођену земљу. То је била крвава албанска Одисеја, какву ни једна историја у својим аналима није забележила. Међутим Србија није побеђена. Њени велики и моћни савезници, који примише српску праведну ствар за своју, удружише се у једној свејој алијанцији са њом, да се боре противу насила и угњетавања, противу гажења људског права и морала, да спасу независност народа и недостојно увређено човечанство.

Прикупљени и реорганизовани српски јунаци поново се јављају на ратну позорницу и ево их где и на Солунском фронту, ухваћени у коштац са својим вековним непријатељем, својим победама и својим бесмртним подвизима поново задивљују цео свет.

ницима има 11 несталих, рањених 3, мртвих 17. Од посаде има: несталих 90, рањених 22, мртвих 20. Торпедовање ове лађе саопштила је јуче немачка штампа.

Руски коминике

Петроград, 15. марта

У пределу Постава, немачка артиљерија била је активнија. Јужно од Барановића, у пределу Дареволлабизи, после артиљеријске ватре и бацања мина, непријатељ је напао наше положаје на западној обали Шаре. Први напад је одбијен. При другом нападу са загушљивим гранатама наше су трупе биле принуђене да се повуку на источну обалу. Непријатељски аероплани упалили су два наша балона. У пределу Својатици (источно од Барановића и сев. зап. од Кимполунга) оборили смо два непријатељска аероплана који су пали у наше положаје. Пилоти су заробљени.

Румунски и кавкаски фронт. — Пушкарање и сукоби извидница.

Италијански коминике

Рим, 15. марта

У долини Сугане, у току ноћи између 12. и 13. марта мале групе непријатељске покушале су да се приближе нашим положајима на левој обали Емесе, западно од Самоне, али су растурене нашом ватром. У току јучерашњег дана активност је била живља на фронту Јулијанских Алпа и постала је доста снажна с вечери на сектору између Фријидо и Дософе. Пошто је порушио наше одбранбене линије, непријатељ је извео два снажна напада један у правцу коте 126, где је успео да заузме неке истакнуте елементе и други у правцу Досо-Фе, где је одбијен. Једна наша ескадрила аероплана бомбардовала је непријатељске логоре у долини Арсе, близу Героне са знатним резултатима. Сви су се наши апарати срећно вратили.

Увек вођен својим високим идеалима, убеђен у своју праведну ствар, пул вере и поуздања у своје моћне савезнике и доследан својој датој речи, српски народ траје и трајаће до коначне победе над општим непријатељем. Он предвиђа и непоколебљиво се нада, да ће ускоро доћи дан, када ће право и човечност да затриумфују над грубом силом. Тада ће се српски земљорадник, после толиког лутања и страдања, најзад вратити својој земљи, своје милом завичају.

Да, вратиће се на згаришта ратног попршта, где је свака стопа земље крвљу натопљена, топовским зрнима преорана и костима храбрих српских синова засејана... Изгледаће му већ као да чује скрип плуга у такту са лаганим ходом зморене

На Соми

Англо-Французи напредују даље

Париз, 15. марта

Хавасова Агенција саопштава Савезници настављају напредовање и гоњење Немаца, који пале и уништавају евакуисана села. На целом фронту остварена су нова напредовања. Све борбе окрећу се у нашу корист и војници све одушевљеније иду напред.

«Екселзиор» објављује биланс операција англо-француских трупа у 4 департамана и истиче да су 352 општине повраћене са 162.000 ослобођених становника. Ово представља десети део окупираних територије или 2210 кв. км. од 20.930 кв. км. окупираних.

Инжињерске трупе поправљају брзо саобраћајне путеве као и порушене споменике. Железница функционише до Уршана.

Лондон, 15. марта.

Врло интересантна је ситуација Савезничких трупа око Сен Кантена, који ове већ угрожавају. Они доминирају градом са својих положаја на западу и југу код Вермана на 12 км. одстојања од вароши и затим од села Монтекура и Кластра, и више на северу Кастра и Есињија, на 5 км. од вароши.

Сен Кантен се налази у средини линије исмачког повлачења у противречности са линијом Хинденбурговом. Он има 55.000 становника и знатну војничку важност, јер лежи на падини једног брега, који је висок преко 150 м. У подножју овог брега, код Сави налазе се Французи.

АМЕРИКА И НЕМАЧКА

Сјед. Државе прелазе на дело

Вашингтон, 15. марта

Војне објављене мере узеле су у току јучерашњег дана дефинитивну форму. Те су мере следеће:

1. Позивање два потпуна пука у 10 државица на обали Атланског Океана и у округу Колумбије, који ће вршити полициску службу и осигурати безбедност земље.

2. Организација Сједињених Држава на шест дела у месту четири као што је до сада и наименовање генерала као главног гувернера сваког тог дела.

3. Дозвола регрутovanja од

стоке, шум зрелог класја, које се под лаким поветарцем као море таласа, топот напалог стада, које силази страном брда... глас земље, која га позива на нов живот плоднога рада.

Али шта да ради пред суровом стварношћу? На све стране све сама пустош и рушевине, поробљена и попаљена огњишта, упарљожена поља и ливаде, подивљали пропљаци и испусти, коровом зарасле њиве и орнице, опљачкани и опустошени амбари, покрвљени и поломљени справе и алати, порушене и разворене стаје и вајати, разграбљена и одведена стока и домозлук.

Сви ти упропашћени, драги му објекти, који су били извори живота и његовог и његовог Отаџбине, пружиће му страшно и жалосну слику свирепости и

Ови догађаји, стално одлагање сазива Думе, последња претња са распуштањем њеним, гоњења, насиља и намерно створена оскудица у народу, сплетке свргнуте царице, издајничке радње Стурмера и Барка, бившег министра финансија, пореклом Немца, сметње које су са планом чињене патриотском и корисном раду земства и савеза вароши у погледу прављења муниције и другог ратног материјала, — све је то представницима народним у Думи давало да разумеју да се спрема неки паклен план који ће имати разорне последице по народ и државу.

Народни представници појмише да је ради победе над спољним непријатељем потребно најпре прегазити унутрашњег, који је бивао све више претећи и бестиднији. И револуција плану. Деспотизам и његов савезник германофилство прегажени су.

После живота од два века, за један тренутак размрскана је глава немачкој гуји што је од доба Петра Великог завладала Русијом и стезала груди руском народу.

Двогубо је ослобођење руског народа. Двогуб триумф његова успеха. Уништена су два непријатеља његова и целога света. Германизам и деспотизам.

У колико више пролази време, у толико ће више снет, који не познаје Русију боље појимати величину руске револуције, јер ће се њене последице боље осећати. Импулс за радикалне демократске идеје дат је из Русије, из велике и најжалост многима непознате отаџбине Толстоја, Горког, Достојевског, Кропоткина, Тургенева, Херцена, Бакунина и толиких других, који су бивали хапшени, вређани, прогањани, далеко од своје отаџбине, јер су припремали триумф Слободе над Монархизмом.

Присуство у Извршном Одбору Думе и међу члановима владиних шефова социјалистичке и радничке странке г.г. Чхејца и Каренског јемчи нам за потпун успех руске револуције, која представља први корак ка препорођају човечанства, ка триумфу слободоумних идеја и укидању тираније црног ропства.

Бедни нек се надају. Увређење ни нек се утеше! (Број 1881).

Пол Луј.

ФЕЛТОН

СРПСКО ПОЉОПРИВРЕД. ДРУШТВО ПРИЈАТЕЉИМА СРПСКОГ ЗЕМЉОРАДНИКА

Судбина је хтела, да се српски народ, после два узастопна рата, и против своје воље понова лати свога још окрвављеног оружја и то баш онда, када је тако жељно очекивао, да се у подужем миру прибере и сав посвети културном препорођају своје Отаџбине.

Не могући да га натера својим фамозним ултиматумом, да се насилно одрекне своје државне самосталности, његов перфидни и злочиначки сусед Аустро-Угарска, подло је насрнуо да за навек преплави и подјарми малену витешку Србију и да тако оствари своје давнашње жеље и тежње продирања на Исток.

И српски народ — у првом реду његови земљорадници, главни елемент његове војне и економске моћи — смело је и одлучно стао на браник свога огњишта и славно лио своју племениту крв, не за подјармљивање туђег народа, него за слободу, независност и част своје земље. Борећи се испуниском снагом и беспримерним пожртвовањем он је, и ако изнурен ранијим ратовима, давао крваве лекције своје много надмоћнијем нападацу и два пута га је победоносно истеривао из својих граница.

Али, притиснут са свију страна удруженим троструким не-

Нове књиге

Ишле су из штампе и пуштене су у продају ове књиге:

Са српског фронта. Од В. Лазаревића. Цена 0'50 д.

На помолу. Од Ива Ђипника. Цена 1'50 д.

Косово или Бој на Косову 1389. год. у народним песмама. Цена 1. дин.

Цвеће. Српска читанка. Приредиле Љубица Карчевићева и Василија Качандовићева. Цена 0'70 д.

Ружа. Српска читанка. Приредиле Љубица Карчевићева и Василија Качандовићева. Цена 1'50 д.

Књиге се могу добити:

1) Код издавача Николе Л. Бркића, новинара, у уредништву »Велике Србије« у Солуну, на чију се адресу треба обратити и за распродају;

2) Код г. С. Стефановића царника, на служби при Финансијској Делегацији у Солуну;

3) У продавници српских књига уз ресторацију »Београд« у Солуну;

4) На фронту овлашћен је г. М. Богдановић, фотограф, да скупља претплату и врши поручбине.

У ПРВОЈ ПРОДАВНИЦИ СРП. КЊИГА

М. Ристивојевића
у СОЛУНУ

улица Ники бр. 35., на кеју уз ресторан »Београд«

Могу се добити:

Српске књиге:

»На Помолу«, 1'50.

»Са српског фронта«, 0'50.

»Косово српске нар. песме« 1'—

»Сећање на отаџбину« 1'—

»Српске ратне песме« 1'—

»Тешко ли је робљу робовање« 0'30

»Спомен мишарске победе« 0'30

»Српска Читанка Ружа« 1'50

»Српски Читанка Цвеће« 0'70

»Беседе Игумена Методија« 0'50

»Антихрист истинито прорицање у 1600 г.« 0'30.

Српски Календари

РЕЧНИЦИ СТЕВОВИЋА:

Српско-француски

Француско-српски

Срп.-франц. и Франц.-срп. повезани уједно.

Целни фотографисани франц.-српски.

Речници за почетнике

Први корак ка франц. језику

Србин у Француској

Најпотребнији разговори француски

Најпотребнији разговори талијански.

Част нам је ставити до знања српској војсци и српској публици, да смо у Солуну, морско пристаниште — кеј, улица Ники 35, отворили

СРПСКУ РЕСТОРАЦИЈУ „БЕОГРАД“

где се кувају само српска јела, а нарочито недељом српска гибаница.

Потрудили смо се и набавили чиста природна вина талијанска, француска и грчка а такође и француски и грчки коњак.

За сваки дан: гулаш, ђулбастија и пржена риба за доручак од 8 сати пре подне.

Јела чисто српска са свињском машћу.

Сервирање банкета прима по умереној цени.

Препоручујући се српској војсци и публици молимо је за посету.

С особитим поштовањем,

Ђира Васић, трг. Београђанин.
Васа Златаревић, ресторатер.

Талијански магацин

У улици Франк 32, отворен је талијански магацин и снабдевен војничким потребама — профитантом.

Продаја искључиво савезничким трупама.

ПРОДАЈА У ТАЛИЈАНСКОЈ МОНЕТИ
а у осталој по курсу.

Улица Франк бр. 32. — Солун.

ГОСПОДО!

Препоручујемо Вам да и даље пушите само цигарете из прве и највеће фабрике цигарета

„САЛОНИКА“

Каиро — Александрија — Солун

Најбоље и најкусније цигарете и дуван свих врста.

Награђена првом највећом наградом на изложби у Филадельфији

На продају у свима дуваницама, нарочито „Миродато“ и дуван за луле.

ФАБРИКА ЦИГАРЕТА

„НЕСТОС“

НАЈВЕЋА НА ОРИЈЕНТУ — 500 РАДНИКА

Специјалитети:

Нестос Кики	дин.	1'---
„ Гиубек	„	0'80
„ Јаки	„	0'65
„ Аџрос	„	0'50

Српско Трговачко Друштво А. Д. СОЛУН

Улица Победе бр. 11, на кеју до биоскопа „Пате“.

Обавља све банкарске, трговачке и транспортне послове. Врши обичне и телеграфске новчане исплате за Србију, Швајцарску и све Савезничке државе.

Са положаја може новац да нам се упућује у свима монетама поштанским упутницама.

Уз сваку пошиљку треба нам јавити тачну адресу коме има новац да се упути.

Прима новац на штедњу и чување.

Друштво стоји под непосредним надзором Краљ. Срп. Владе и Врховне Команде преко нарочито одређеног делегата.

Обавештења бесплатно.

УПРАВА.

СПЕЦИЈАЛИСТА ЗА УНУТАРЊЕ БОЛЕСТИ

Др. АЛЕКСАНДРИДЕС

Управник болнице за заразне болести

Прима свакога дана од 11—12 пре и од 5—6 по подне у француској апотеци ул. Франк бр. 35. — у згради француске болнице — а од 2—4 по подне у своме стану, ул. престолонаследника Ђорџа бр. 35. — упоредно ул. са булеваром краља Константина.

Поткожна убризгавања Неокатварзана као и новог француског препарата »Галил« противу сифилиса.

Париска хируршка зубна клиника

Др. Х. Салтиел и С. Арама

Са париског универзитета

Најмодернији зубно-технички радови извршују се у кратком року и најсолидније.

СОЛУН, ул. Птолемеон 37, угао
улице Венизелос 97.